

זמן מב"ל

מידעון עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי

www.amutatmabal.org.il

גיליון מס' 1 • אלול תשע"א, ספטמבר 2011

מנועשה בעמותה

בוגרים יקרים,

לפני שבועות מספר עלה אתר בוגרי המכללה לביטחון לאומי לאוויר והיום מצטרף לצידו המידעון. האתר והמידעון מהווים כלים מרכזיים למימוש רשת הבוגרים ופלטפורמה למידה, להיוועצות ולהפריה הדדית בין חבריה. ייחודיותם של הכלים מקנה לנו הזדמנות להתעדכנות ולהידברות בנושאים אקטואליים העולים על שולחן ביטחון הלאומי של ישראל.

האתר, כמו גם המידעון, מופקדים בידיכם, בוגרי המב"ל לדורותיה. ככל שתורבו לעשות בהם שימוש, להשתתף בכתיבת מאמרים, לשתף ולעדכן עמיתים בידע, בהצעות, בסוגיות ובלבטים, כך יוכלו הכלים לשרת את ייעודם ולתרום לשיח הביטחון הלאומי ולקידומו. אתם מוזמנים לקחת בהם חלק להיות מעורבים, לתרום ולהיתרם מן הלמידה המשותפת. בנוסף, מופנית אליכם הקריאה לקחת חלק פעיל בניהול העמותה ובקידום כיווני פעולתה - ליזום, להציע, ולחבור לפרויקטים ולצוותי החשיבה. אני מזמינה אתכם, חברים יקרים, במיוחד להתנדב לפרויקטים החברתיים ולהירשם באתר.

בכנס השנתי במהלך דצמבר הקרוב יתקיימו הבחירות לועד העמותה ולוועדות הפעילות - עקבו אחר המידע בנושא תהליך הבחירות באתר, התנדבו ובואו להשפיע! שימו לב: לכל אחד מ-38 מחזורי המכללה מזכיר מחזור המהווה איש קשר בין המחזור לעמותת הבוגרים ולמכללה. לצערנו, מספר מחזורים טרם בחרו מזכיר מחזור-באתר תוכלו לזהות האם מחזורכם נמנה עם המחזורים "חסרי המזכיר" - אנא גלו רוח התנדבות ומלאו את השורות בהקדם.

שלכם,

עפרה בן ישי, רכזת העמותה (בוגרת מחזור כ"ח)

אתר העמותה

אתר עמותת בוגרי מב"ל נבנה כך שיוכל לשרת אותנו במספר מישורים: לאפשר לידע ולניסיון העצומים שהצטברו אצל בוגרי מב"ל לדורותיהם להמשיך ולתרום בחשיבה על סוגיות הביטחון הלאומי. ליצור בסיס מובנה לפעולות התנדבות של בוגרי מב"ל למען החברה הישראלית. לאפשר המשך ופיתוח הקשרים החברתיים שנקמו בין הבוגרים במהלך לימודיהם במב"ל, וגם בין כלל הבוגרים. להיות כלי לעדכון חברי העמותה על הפעילות הנערכת במסגרתה ואמצעי לקיום התקשורת הפנימית בין החברים.

מטבע הדברים, הדיונים הפנימיים באתר יהיו פתוחים בפני בוגרי מב"ל בלבד ולשם כך נדרשת ההרשמה לאתר. מי שטרם נרשם מוזמן לעשות זאת. מזכירי מחזורי שטרם העבירו אלינו נוסח אישי של פניה לבני מחזורם אשר יופיע במקום הנוסח הסטנדרטי המופיע כעת - מוזמנים לעשות כן. אנחנו יוצאים לדרך מבטיחה, והכלי שיצרנו מאפשר לנו לעשות רבות. מאכן ואילך - הדברים תלויים בכולנו. אני מזמין אתכם לשוטט במרחבי האתר ולגלות מה יש בו כבר ומה עוד ניתן לעשות בו בעתיד. זו גם ההזדמנות להודות לכל מי שתרום לכך עד כה - ולהזמין חברים נוספים להצטרף אלינו.

בהנאה ובהצלחה!

אורן סוקטלי (בוגר מחזור ט')

עורך ראשי ומנהל אתר הבוגרים

בקרו באתר עמותת בוגרי מב"ל:
www.amutatmabal.org.il

דבר יו"ר העמותה

בוגרים יקרים

מידעון עמותת הבוגרים שלפניכם הינו נדבך נוסף במאמץ שאנו מקיימים בשנה האחרונה ליצירת ולמיסוד תשתיות קשר ודיאלוג

מתקדמות בין בוגרי המב"ל לדורותיהם. המאמץ המרכזי שלנו בחודשים האחרונים היה להקים אתר אינטרנט שיחבר את החברים לעמותה ולענייני הביטחון הלאומי. תודה לחברנו הוותיק, אורן סוקטלי, (בוגר מחזור ט') המוביל ביסודיות את האתר יחד עם חברים נוספים.

המידעון, בעריכתו של תא"ל מיל אפרים לפיד (בוגר מחזור י'), הינו במה להביא בפניכם מידע ועדכונים על פעולות העמותה ועל דרכם של בוגרים. אולם בראש ובראשונה, לצד האתר שעלה לאוויר לאחרונה, נועד המידעון להוות אמצעי בידיכם להשמיע ולשתף. דוגמה אקטואלית במיוחד יש בעיני בצוות החשיבה שהקמנו לפני זמן לעניין הגדר בגבול מצרים. אני מזמין את החברים להביע עמדה באתר ואף להיות חברים בצוות.

בוגרי המב"ל לדורותיהם מהווים רשת עמיתים עתירת ניסיון וידע בסוגיות בטחון הלאומי של ישראל. ככזו, עשויות פלטפורמות הקשר שעיצבנו לשמש אתכם להרים תרומה אישית וקולקטיבית, לשתף כוחות ויכולות, ולפעול במשותף לקידום נושאי סדר היום הקרובים ללבכם וחיוניים למדינת ישראל ולקיימותה ארוכת השנים.

אנו מקווה כי יהיו אלו ערוצי שיח ופעילות תוססים ומבורכים.

שנה טובה לכולנו!

אלוף מילי איל בן ראובן (מפקד מב"ל בשנים 2004-2007),
יו"ר העמותה

שנה טובה

שנה של ביטחון לאומי ואישי
לעם ישראל, למדינה ולחברינו

הסתיים המחזור הגדול ביותר בתולדות המכללה לביטחון לאומי

טקס סיום מחזור ל"ח של המכללה לביטחון לאומי (מב"ל) התקיים ביום שני, 25.07.11, בהר-הצופים בירושלים, במעמד ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, שר הביטחון, מר אהוד ברק, ראש המטה הכללי, רב-אלוף בני גנץ, מפקד המכללות, אלוף גרשון הכהן, נשיא אוניברסיטת חיפה, פרופסור אהרון בן-זאב ומרכז התוכנית האקדמית, פרופסור גבי בן-דור. כמו כן, הוזמנו לטקס שרים, חברי כנסת, בכירים ממערכות הביטחון והממשל, פורום המטה הכללי ומשפחות החניכים המסיימים.

את הקורס היוקרתי סיימו 42 בוגרות ובוגרים, המחזור הגדול בתולדות המכללה לביטחון לאומי, מהם 23 קציני צה"ל בדרגות אלוף-משנה וסגן-אלוף מזרועות היבשה, האוויר והים, וכן אנשי זרועות הביטחון והממשל ונציגים מצבאות זרים. יש לציין כי זוהי השנה החמישית בה קולטים לקורס נציגים מצבאות זרים.

קורס המכללה לביטחון לאומי אורך אחד-עשר חודשים, במהלכם החניכים רוכשים תואר שני בלימודי ביטחון ומדעי המדינה. מטרת הקורס היא לפתח את הדרגים הבכירים בצה"ל וכן בשירות הציבורי, ולהכשיר בתכנית ייחודית את החניכים לתפקידי פיקוד אשר דורשים חשיבה מערכתית, אסטרטגית והבנת יחסי הגומלין בין הדרג הצבאי לדרג מדיני.

במחזור ל"ח השתתפו 15 אלופי-משנה, שלושה מתוכם קודמו לדרגת תת-אלוף וישרתו כקציני חיל ראשיים קצין הנדסה ראשי, קצין שלישות ראשי וקצין קשר ראשי - צעד המהווה יישום הדרגתי של תכנית המגדירה את הקורס כתנאי לקידום לדרגת תת-אלוף בצה"ל. מתוך תשעת החניכים בדרגת סגן-אלוף המסיימים את הקורס, שישה קודמו לדרגת אלוף-משנה. מבין מסיימי הקורס שמונה מגיעים מחילות היבשה, שלושה מחיל-האוויר, שניים מחיל-הים, שניים מאגף המודיעין, שלושה מאגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה, שניים מזרוע היבשה, שניים מאגף התקשוב ואחד ממפקדות על זרועות. בנוסף, שלושה מהמסיימים מגיעים ממשטרת ישראל, שלושה ממשד החוץ, שלושה ממשד הביטחון,

אחד משירות בתי הסוהר, אחד מ"רפאל", אחד מהמנהל האזרחי, אחד ממשד ראש הממשלה ואחד ממשד המשפטים. כמו כן, חמישה מבוגרי הקורס הינם נציגים מצבאות זרים בעולם. (מתוך אתר צה"ל).

המחזור הבא של מב"ל

ב-4 בספטמבר נפתח מחזור ל"ט של מב"ל בהשתתפות 38 חניכים, מהם 20 חניכי צה"ל (מזרועות האוויר, הים והיבשה) 12 חניכים אזרחים ממשדרי הממשלה וגופים ביטחוניים ועוד 6 חניכים מצבאות זרים ארצות הברית, סינגפור, גרמניה, הודו וברזיל.

לראשונה יתקיים קורס על מזרח התיכון תוך מיקוד בשינויים המתרחשים בפועל. המחאה החברתית והשלכותיה על הביטחון הלאומי הישראלי, השקפות העולם הכלכליות חברתיות הנובעות בציבוריות הישראלית יקבלו ביטוי מורחב באמצעות סימולציה חברתית / ביטחון פנים במתווה הקורס.

בעלי התפקידים המרכזיים במחזור זה: מפקד מב"ל אלוף גרשון הכהן, יוחלף בעתיד הקרוב ע"י תא"ל (מיועד לקידום) יוסי בידצ, קצין מודיעין בכיר.

בעלי התפקידים המרכזיים במב"ל במחזור זה הם: המדריך הראשי - אל"ם ד"ר ענאן ווהבי, מדריכים - אל"ם איציק כהן, ליאורה הרצל (משרד החוץ), ד"ר רדא מנצור, (משרד החוץ) וצ"ם גדעון מור (משטרת ישראל), גנ"ם ד"ר אילי גולדברג (שב"ט). רע"ן הדרכה סא"ל מיכל חורי, מפקד המסגרת לחניכים בינלאומיים רש"ן סם ויזרמן, יועצת ארגונית סא"ל ליאור רוגב.

דבר העורך

לכולנו, בוגרי מב"ל, יש זכרונות טובים מהשנה המשמעותית הזאת בחיינו. נתרמנו הרבה בשנה ההיא ואנו חשים כי יש לנו מה להוסיף לשיח הציבורי. העמותה המתחדשת רוצה לתת פה לדעותינו בתחומים השונים. על כן מצאנו לנכון להקים אתר ולשלוח מידעון תקופתי. מידעון זה נועד לעדכן את החברים על הנעשה בעמותה ועל נושאים אחרים המשיקים לביטחון הלאומי. אני מצפה לתגובותיכם בכל עניין, הצעות, רעיונות ודעות יתקבלו בברכה רבה.
תא"ל מיל' אפרים לפיד (בוגר מחזור י') העורך הראשי

ברכת מפקד המכללות

"בוגרי המכללה לביטחון לאומי לדורותיהם הם נכס של ידע, כישורים וקשרים אשר אסור למדינה להפסיד" בימים אלה הסתיים מחזור ל"ח של מב"ל, הגדול ביותר בתולדות המכללה - 42 חניכים בהם 5 חניכים מצבאות העולם. הם מצטרפים לאלף בוגרי המחזורים הקודמים שהתאגדו מחדש בעמותה. אני רואה חשיבות רבה בחבורה הזו, הפזורה על פני כל מגזרי המשק והחברה: הציבורי, העסקי, המוניציפאלי ויזמים פרטיים רבים. כל הם מאגר ידע חשוב והרשת החברתית שלהם יוצרת שיתופי פעולה טובים מאד לקידום עניינים. המשוואה של הביטחון הלאומי רחבת היקף. לאמירה של הבוגרים יש משקל גם אם יצאו מזמן ממערכות הביטחון. שאלות מפתח בביטחון הלאומי אינן מחייבות ידיעה אינטימית על ה"איך". אני מאחל לעמותה הצלחה רבה בקידום רעיונות הביטחון הלאומי בעשייה המגוונת בארץ.

אלוף גרשון הכהן מפקד המכללות

"חניכים מצטיינים מפחידיים אותי"

"צה"ל חיסל את הבנדיטיות. צריך לעודד חשיבה הסתגלותית ולא רק טכנית. הלגיטימיות של הפעלת הכוח הצבאי מעמידה בפנינו דילמה במישור הבינלאומי". כך אומר מפקד המכללות בצה"ל, אלוף גרשון הכהן, שנחשב ל"פילוסוף של הצבא"

"צריך למצוא את האיזון בין כושר מימוש לכושר יצירה. כלומר, אם יש אדם עם כישרון יצירתי, אך הוא אינו מביא אותו לידי ביטוי, זה לא שווה כלום. וגם הפוך - אם יש כושר מימוש אדיר, אך בלי לבחון אם משימה מסוימת רלוונטיות לצורת הפעולה הקיימת, אזי בסוף נכנסים עם הראש בקיר"

"אפילו החמאס הפגין יכולת הסתגלות. במה שקרה אחרי מבצע 'עופרת יצוקה' בדו"ח גולדסטון (דו"ח מטעם האו"ם שמתח ביקורת על אופן הפעלת האש על-ידי צה"ל), הרעיון הוא מבחינתם לקחת את העליונות של צה"ל ולהביא אותה לאי רלוונטיות"

"אסור לנו להגיע לחיכוך עם אויב בנקודת התנגשות שבה אינו מציגים אפקטיביות מבצעית משכנעת. המשמעות של אפקטיביות כזו הינה הדרשה, שבמפגש בכוחות ברמה הטקטית אנו נצא עם תוצאה הממחישה כי ידנו על העליונה"

"ארגון כמו חיזבאללה, שמבחינה מקצועית צבאית הוא מהפכה בעולם המלחמה, זה אבטיפוס של זיהוי המגבלות והפיכתן לסוג של יתרון: כך, בלי חיל אוויר, בלי צוללות - הם איום אסטרטגי על מדינת ישראל. איך עושים את זה? הגישה שלהם הוליסטית"

הראיון במלואו התפרסם בעיתון ובאתר ישראל דפנס (www.israeldefense.co.il), בביטאון "רוח צוות" וכן באתר "צוות" (www.tzevet.org.il).

נזכור את חברינו, בוגרי מב"ל שהלכו לעולמם לאחרונה:

- אל"ם שמואל אלבק ז"ל (בוגר מחזור ז')
- אל"ם שלום גרוסמן ז"ל (בוגר מחזור כ"ב)
- דוד ריבלין ז"ל (בוגר מחזור ג')
- יעקב אלזני ז"ל (בוגר מחזור י"ב)

לזכרם

מינויים של בוגרי מב"ל

- בחודשים האחרונים נכנסו לתפקידים בכירים בארץ כמה מבוגרי מב"ל לדורותיהם:
- השר להגנת העורף ח"כ מתן וילנאי (בוגר מחזור ה').
- הרמטכ"ל רב-אלוף בנימין (בני) גנץ (בוגר מחזור י"ט).
- ראש שב"כ, יורם כהן (בוגר מחזור כ"ג).
- אלוף מיל' יעקב עמידור, ראש המטה לביטחון לאומי (בוגר מחזור י"ז) ומפקד מב"ל.
- אלוף אורנה ברביבאי, ראש אכ"א בצה"ל (בוגרת מחזור ל"ד).
- גונדר עפרה קלינגר, ראש אגף האסיר בשב"ס (בוגרת מחזור ל"ז).
- רן סער, מנכ"ל "מכבי" שרותי בריאות (בוגר מחזור כ"ב).
- תא"ל מיל' שמואל קינן מנהל בית הספר התיכון "אהל שם" (בוגר מחזור ל"ב).

פתחו יומנים

הכנס השנתי: דצמבר 2011

הכנס השנתי ע"ש האלוף מאיר עמית של עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי יתקיים בדצמבר 2011. במסגרת הכנס יכולו בין היתר, מושב חשיבה ודין בנושא "ישראל גדרות סביב לה" בהנחת פרופ' ארון סופר וכן הצדעת כבוד לבוגרי המכללה שמונו השנה לתפקידים בכירים ביותר במערכת הביטחון הלאומי. אנא עקבו אחר הפרסום באשר למועד הכנס, מיקומו ותהליך ההרשמה באתר העמותה.

קץ אידיאל המדינה המודרנית?

יום עיון של מב"ל - תקציר מאת אורי רכב (בוגר מחזור ד')

התבוננות בהתרחשויות במזרח התיכון מנקודת המבט של אידיאל מדינה המודרנית, יום-עיון במכללה לביטחון לאומי, 14 ביוני. נכחו כחמישים משתלמי המכללה ואורחים ממחוזים קודמים וממשרדי הממשלה. התקציר במלואו באתר העמותה: www.amutatmabal.org.il

מלחמות אבודות, עדות אישית

יעקב (יאשה) קדמי (בוגר מחזור י"ח) הוצאת מטר 2011

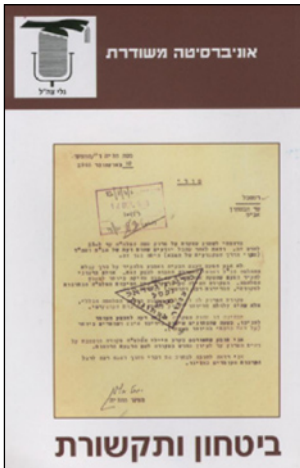
אפרים הלוי (בוגר מחזור ז'), ראש המוסד לשעבר ויו"ר המל"מ, כתב בפתח דברי המבוא לספר: "סיפור חייו ומאבקיו האישיים של יעקב קדמי שזורים ברבים מהפרקים החשובים של ישראל והעם היהודי במחצית השנייה של המאה שעברה. בחלקם היה שחקן שטח וצופה במתרחש בעיניים חדות וביקרתיות מאוד; בחלקם האחר מילא תפקיד מרכזי כפורץ נתיבים וכמי שעלה מכוח אישיותו וכישורנותו לדרגה הבכירה ביותר בשירות הציבורי ועמד בראש מערכת ממלכתית שעניינה ומשימתה העלאת יהודי ברית המועצות לשעבר לישראל. אך ספר זה הינו הרבה יותר מסיפור חיים של דמות בודדת. במידה רבה זו יצירה פנורמית המשתרעת על פני תקופה גורלית בתולדות העם היהודי ומדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בקורות חייו של נון קונפורמיסט מושבע, פטריסט יהודי וישראלי, שלא נשאר חייב לאיש".

בספר, "מלחמות אבודות", נחשפים לראשונה פרטים רבים על דרך קבלת ההחלטות במערכת הציבורית והמדינית בישראל, כולל מסקנות והערכות מעניינות ושונות מהמקובל על אישים פוליטיים מרכזיים כגון ולדימיר פוטין, מנחם בגין, אהוד ברק, שמעון פרס, בנימין נתניהו ואחרים; פרטים לא ידועים על שהתרחש בקהילת המודיעין בנוגע לחימוש הגרעיני האיראני ועל היחסים בין המודיעין הרוסי לישראלי. הספר מאפשר לקורא להציץ למי שהגשים את חלום העלייה ארצה וזכה לחזור לזירת הקרב האישית שלו כראש מערכת ממלכתית, נתיב.

ביטחון ותקשורת

משרד הביטחון - הוצאה לאור, מטכ"ל
קצין חינוך ראשי / גלי צה"ל | ספריית המכללה לביטחון לאומי
עורך: ד"ר פנחס יחזקאלי (מנהל הידע במב"ל)

"המתח" בין ביטחון המדינה לזכות הציבור לדעת ובין חופש הביטוי לחופש הפרסום, הוא מתח מבני ומאפיין חברה דמוקרטית... המתח בין ביטחון המדינה וביטחון אזרחיה מצד אחד ובין חופש הביטוי והפרסום מצד שני מלווה את מדינת ישראל מאז היווסדה... כך כתב פרופסור זאב סגל בקובץ זה, העוסק בשאלות הנוגעות ליחס ולקשר בין ביטחון המדינה לבין אמצעי התקשורת בישראל. הקובץ מביא את התייחסותיהם של אנשי מקצוע משני צדי המתרחס - אלה העוסקים בתקשורת ובפרסום והפצת מידע בנושאי ביטחון, ואלה האמונים על יצירת האיזון בין זכות הציבור לדעת לבין הצרכים והשיקולים הקשורים בביטחון המדינה. שני הצדדים מציגים את השקפותיהם ואת ניסיונם האישי, מתוך הבנה משותפת שיש לשמור הן על זכות הציבור לקבל מידע נכון, ובזמן, על המתרחש, והן על ביטחון המדינה ועל סודותיה. המתח הסמוי, ולעיתים הגלוי, בין שני צרכים אלה, מביא, לא אחת, לקונפליקטים בין מייצגי כל צד, אך כפי שעולה משורת המאמרים שבקובץ, בסופו של דבר נמצא כמעט תמיד, פתרון המספק את הנוגעים בדבר. קובץ מאמרים זה מבוסס על סדרת הרצאות שניתנו במסגרת התוכנית לביטחון לאומי שבהנחיית המכללה לביטחון לאומי, ושודרו ב"אוניברסיטה המשודרת" של גלי צה"ל.

יחסי צבא-חברה בישראל - השלכות על קבלת החלטות בנושאי ביטחון ושלום

עורך: ד"ר אפרים לביא (אל"מ), מנהל מרכז תמי שטינמץ למחקר שלום, אוניברסיטת תל-אביב (בוגר מחזור כ"ד)

בישראל רוחחות גישות שונות בנוגע ליחסי צבא-חברה והשלכותיהם על קבלת החלטות בנושאי ביטחון ושלום. ישנם הסבורים שבמהלך השנים נוצרה "רשת ביטחונית" הבנויה מקשרים מורכבים בין בעלי תפקידים ביטחוניים ואזרחיים בעבר או בהווה, כיחידים או כקבוצות, אשר חדרה לתחומי הפוליטיקה והחברה וכתוצאה מכך לשחקנים בתחום הביטחוני, ובמיוחד הצבא, ישנה השפעה מכרעת על קביעת המדיניות בנושאי חוץ ובטחון. אחרים טוענים כי מערכת ההשפעות והזיקות לעולם אינה חד-סטרית וזרימת ההשפעות היא לא רק מן הצבא אל החברה אלא גם בכיוון ההפוך. בקובץ מכוונסים דבריהם של חוקרים בכירים מתחומי ידע שונים, אנשי אקדמיה ויוצאי מערכת הביטחון, אשר שופכים אור מניסיונם וממחקריהם על אחת הסוגיות הרגישות בחברה בישראל.

בכל שאלה, הצעה או בירור אתם מוזמנים לפנות לרכזת העמותה, עפרה בן ישי, בדוא"ל: amutatmabal@gmail.com

עמותת בוגרי המכללה לביטחון לאומי | ת"ד 565 הוד השרון 45105 • דוא"ל: amutatmabal@gmail.com

CONTACT US
 שלחו משוב ותגובות למערכת